

Tema som gjelder for hele året

Språklig mangfold

Språkutvikling

Tegn-til-tale

Begrepsforståelse

Anerkjenne barnets morsmål, og foreldresamarbeid

Språkutvikling gjennom hverdagsaktiviteter, lek, lesing, spill, sang, rim og regler, barnesamtaler om felles tema

Løfte fram språket i hverdagsaktivitetene, og lage et aktivt barnehagebibliotek!

"Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling." Rammeplan for barnehagen, s. 23

Marte Meo- metoden

- er en veilednings- og behandlingsmetode utviklet for å styrke kommunikasjon og samspill mellom omsorgspersoner og barn.

Marte Meo-metoden følger disse prinsippene:

1. **Følg initiativet**
 - Se hva den andre er opptatt av, og følg deres initiativ i samspillet.
2. **Sett ord på handlinger, følelser og opplevelser**
 - Gi språklig støtte ved å benevne det som skjer her og nå. Dette støtter forståelse og språk.
3. **Bekreft og gi positiv tilbakemelding**
 - Vis at du ser og anerkjenner den andres innsats og følelser.
4. **Turtaking**
 - Vent på respons, og gi rom for at begge parter får bidra i samspillet.
5. **Gi passende ledelse**
 - Veiled med tydelighet, men med varme og respekt for den andres tempo og nivå.
6. **Skap positiv kontakt**
 - Bruk blikk, ansiktsuttrykk og kroppsspråk for å etablere trygg og positiv kontakt

HMS – vi følger eget årshjul

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
A U G U S T	Tilvenning Oppstart av nytt barnehageår Oppstartsamtaler	Bli kjent med barn og voksne, nye rutiner, nye rom, nye leker.	Pedagogisk arbeid HMS Pedagogisk leder Alle Foreldre	Gi trygghet og tilhørighet for nye barn, og ivareta barna som går på avdelingen fra før. Være nær og bli kjent med barnet. Være observant på barnets uttrykk. Skape tilknytning i ny barnegruppe. Legge til rette for gruppedeling.
	Kildesortering	Bli kjent med at vi sorterer søppel i restavfall, papp, energiplast og glass/metall	Grønt flagg Alle	Hjelpe barna i å bli kjent med / få erfaring i hvordan vi sorterer søppel.
	Impulsive turer	Bærturer i skogen, ripsbær hos naboen Få innsikt i produksjon av matvarer Bli kjent i nærmiljøet Oppleve dyreliv i nærområdet. Se på høner, fugler og insekt	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Pedagogisk leder Alle	Vi legger til rette for fysisk aktivitet og gir barna kjennskap til hvordan vi kan høste mat fra naturen. Gjennom turer i nærmiljøet får barna bruke kroppen, oppleve mestring og lære om bærekraftig sanking av bær, urter og annet spiselig fra naturen. Vi gir tid til undring og glede. Ved å stoppe opp og observere spor, reir og smådyr, får barna utforske naturens mangfold. De lærer å vise omsorg og respekt for levende vesener og utvikler nysgjerrighet, naturglede og miljøbevissthet.

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
S E P T E M B E R	FORUT	Pedagogisk opplegg om barn i andre land. Filmer Sanger Formingsaktiviteter Matlaging og smaksopplevelser	Pedagogisk arbeid Pedagogisk leder Alle	Legge til rette for aktiviteter hvor barna får mulighet til å bli kjent med andre kulturer og skape en forståelse for ulike måter å leve på. Motivere barna til å uttrykke seg og gi dem muligheter til å finne sine egne uttrykksformer. Fagområdet Kunst, kultur og kreativitet. Solidaritet og likeverd.
	Kildesortering	Få kjennskap og erfaring med hvordan vi sorterer søppel. Plukke søppel på tur	Grønt flagg Alle	Gjøre seg kjent med målene for Grønt flagg. Prosjekt som inkluderer gjenbruk Bevisste voksne som gir gode rammer for lek. Få på plass struktur og rutiner i hverdagen.
	Høsten – oppstart med turdager for alle barna	Oppstart med fast turdag Bli kjent i nærmiljøet Gå på turer tilpasset alder	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Alle	Legge til rette for gode turopplevelser for barna. Bli kjent i barnehagens nærmiljø. Tilby turområder som byr på mestring og glede, utforskning, undring og oppdagelser. Hva har naturen å by på akkurat i dag - som farger, temperatur, dyrespor, planter mm.
	Foreldremøte med foreldreråd	Gi rom for informasjon og samarbeid mellom hjem og barnehage. Fremme felles interesser til barns beste	Pedagogisk arbeid HMS Styrer Lederteam	Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Foreldrene og personalet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.
	Brannvernuke		Pedagogisk arbeid HMS Brannvernleder/styrer Alle	Gjennom øvelser får barna erfaring med hvordan de skal reagere rolig og riktig ved en evakuering. Øving gir trygghet, og bygger gode handlingsmønstre dersom en reell brann skulle oppstå. Vi snakker med barna om brann, øver på å lytte til voksne og følge rutiner – på en trygg og tilpasset måte
	Dugnader	Foreldre inviteres og det gjøres en verdifull innsats for å holde vedlikeholde barnehagen ute og inne	Grønt flagg HMS Styrer - foreldre	Det rapporteres vedlikeholdsoppgaver som bør gjennomføres - Rapport fra Lekeplasskontrollen og vernerunde følges opp.
	Gaupeklubb	Oppstart av Gaupeklubb	Pedagogisk arbeid Pedagogisk leder	Legge til rette for varierte aktiviteter ut fra barnas interesser og modningsnivå.

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
O K T O B E R	TILVENNING Dagsplan, rutiner og overganger	Høstens nye barn integreres fortsatt i hverdagslivet og leken med de andre barna.	Pedagogisk arbeid HMS – psykisk helse	Bevisste voksne som tilrettelegger et godt miljø for lek og utforsking.
			Alle	Få på plass struktur og rammer i hverdagen. Innarbeide rutiner for gode overganger
	Foreldresamtaler	Dele informasjon om barnet og barnehagen – samarbeid til barnets beste.	Pedagogisk arbeid HMS	Skape et nært og godt samarbeid med barnets hjem for at barnet skal få en best mulig barnehagehverdag.
			Pedagogisk leder	
	Høsten	Fast turdag for alle barn. Gjennom naturopplevelser utvikler barna motorikk, sanser og nysgjerrighet. Naturen gir rom for lek, undring og mestring – viktige byggesteiner i tidlig læring.	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Oppdage naturen rundt oss og det den har å by på akkurat i dag som farger, temperatur, dyrespor, planter, mm.
		Barna lærer trafikkregler på turen.	Alle	Fordypning i progresjonsplanen for fagområdet Natur, miljø og teknologi
		Høsting		De voksne er til stede som trygge støttepersoner, som ser barnas behov, følger deres initiativ og legger til rette for gode opplevelser ute. Vi bruker turene til å styrke barnas relasjon til naturen og til å gi dem erfaringer som støtter både sosial, språklig og emosjonell utvikling.
	FN-dagen 24.oktober FORUT	Barnas rettigheter	Pedagogisk arbeid HMS	Gjøre seg kjent med Barnas rettigheter – plakat
			Lederteam	Ulikt materiale kan brukes
			Alle	Fordypning i fagområdet Etikk, religion og filosofi

MND	TEMA	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
N O V E M B E R	Kildesortering	Kan vi gjenbruke noe av søppelet vårt? Lage pynt/ gaver. Bruk av naturmateriale – gjenbruk.	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Knytte kildesortering til det å ta vare på naturen
			Alle	
	Foreldresamtaler	Dele informasjon om barnet og barnehagen – samarbeid til barnets beste.	Pedagogisk arbeid HMS	Skape et nært og godt samarbeid med barnets hjem for at barnet skal få en best mulig barnehagehverdag.
			Pedagogisk leder	
	Vinter	Få erfaringer med naturens forandringer gjennom ny årstid. Barna deltar med strøing av glatt vei innom gjerdet	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Undre oss over naturens mangfoldighet sammen med barna. Aktive voksne som stimulerer til nysgjerrighet på snø, is, regn. Fordypning i progresjonsplan for Natur, miljø og teknologi. Følg årshjulet i HMS Mentor
	Vinterhelse	Samtale om været og hva det er lurt å ha på seg når vi er ute. Få erfaring med å bevege seg på ulikt underlag.	Alle	
	FORUT	Familiefest med mat, kunstutstilling og salg av FORUT varer	Pedagogisk arbeid	Gaupene har hovedansvar og skal få en god følelse av å gjøre noe viktig for andre
			Alle	

MND	TEMA	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
D E S E M B E R	Advent- og juletradisjoner	Få kunnskap kristne juletradisjoner med St.Lucia-feiring og adventssamling i Melhus Kirke Folketradisjoner med nisser og grøt. Frivillige formingsaktiviteter	Pedagogisk arbeid HMS	Gi ro til aktiviteter hvor vi kan vise at vi bryr oss om hverandre. Gi barna ro til undring og tenkning, samtaler og fortellinger. Fordypning i progresjonsplan innenfor fagområdet etikk, religion og filosofi.
			Pedagogiske ledere Alle	
	Kildesortering	Være med på å sortere søppel. Envina.no – aktiviteter.	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Knytte kildesortering til det å ta vare på naturen
			Alle	
	Medarbeidersamtale		HMS	Styrer gjennomfører medarbeidersamtaler. Samtalene skal være godt forberedt av begge parter.
			Utvikling, trivsel og samarbeid Styrer og Alle	

MND	TEMA	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
J A N U A R				
	Vinter	Dyrene om vinteren Vinterfestival – dato er væravhengig. Dette er en vinteraktivitetsdag for hele barnehagen hvor det tilrettelegges aktiviteter for alle aldersgrupper. Fast turdag i uka.	Pedagogisk arbeid Grønt flagg HMS Pedagogisk leder Alle	Fordypning i progresjonsplanen innenfor fagområdet natur, miljø og teknikk. Legge til rette for naturopplevelser og utforskning. Legge til rette for kroppslige utfordringer, mestring og gode opplevelser. Temperaturmålinger, når er det for kaldt å være/leke/sove/spise ute? Følg årshjulet i HMS Mentor
	Kildesortering	Barna deltar i søppelsortering Hva er resirkulering? Envina.no	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Alle	Knytte kildesortering til det å ta vare på naturen

MND	TEMA	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR PERSONALET
F E B R U A R	Vinter	Hvor drar fuglene om vinteren? Hvilke fugler overvintrer her hos oss?	Pedagogisk arbeid HMS	Legge til rette for naturopplevelser, utforskning og kroppslige utfordringer – sikre at barn ikke fryser. Kunnskap om fugler og dyr om vinteren. Aktive voksne som stimulerer til fysisk aktivitet og lek. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livsyn
	Samisk kultur – og mangfold	Lage fuglemat hvis det er mye snø. Samefolkets dag 6. februar Kjenne mestringsglede ved bruk at kroppen. Fellesskap og glede. Vintertid kan gi nye fysiske utfordringer ute!	Pedagogisk leder Alle	
	Kildesortering	Kan vi gjenbruke noe av søppelet vårt? Formingsaktiviteter?	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Alle	Knytte kildesortering til det å ta vare på naturen - bevissthet rundt søppel i naturen -hva hører til i naturen? Hva hører ikke til?

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR VOKSNE
M A R S	Vinter/vår	Internasjonal likestillings dag 8.mars Vårtegn Følge med fuglekassen på webkamera Barnehagedagen	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Legge til rette for både voksenstyrte og barnestyrte aktiviteter. Ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barns lek. Undre oss med barna over fenomener i naturen.
			Pedagogisk leder Alle	
	Kildesortering	Få kjennskap og erfaring med hvordan vi sorterer søppel. Plukke søppel på tur. Kan vi gjenbruke noe?	Grønt flagg	Hjelpe barna til å sortere i energiplast, papp, restavfall, glass/metall. Skape bevissthet rundt søppel i naturen.
			Pedagogisk leder Alle	
	Foreldremøte/ årsmøte	Barnehagedrift til beste for barna! Den foretrukne barnehagen for barn, ansatte og foreldre!	Pedagogisk arbeid HMS	Tema er ikke bestemt så kom gjerne med forslag til SU.
			Styrer Lederteam	
	Ramadan	Id markering – får kjennskap til islamsk feiring og tradisjoner	Pedagogisk arbeid	Anerkjenne ulike religiøse feiringer
	Påske	Hvorfor feirer vi påske? Få kjennskap til kristen feiring og tradisjoner Formingsaktiviteter	Pedagogisk arbeid	Legge til rette for gode samtaler med barna. Anerkjenne ulike religiøse feiringer Gi barna tid og rom for undring. Legg til rette for formingsaktiviteter
			Pedagogisk leder Alle	

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR VOKSNE
A P R I L	Vår	Våren og fuglene Studere fuglekassen vår Så plantefrø Fast turdag i uka – progresjonsplan Vårtegn Rusken-aksjon	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Pedagogisk leder Alle	Gi barna ro og tid til undring og tenkning, samtaler og fortellinger. Legge til rette for aktiviteter hvor barna får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen. Fagområde og progresjonsplan for Nærmiljø og samfunn
	Kildesortering	Få kjennskap og erfaring med hvordan vi sorterer søppel. Plukke søppel på tur.	Grønt flagg Alle	Hjelpe barna til å sortere i energiplast, papp, restavfall, glass/metall. Skape bevissthet rundt søppel i naturen. Gaupene besøker Envina.
	Tilvenning april - juli	Barna på Sørsia besøker Nordsia for å bli kjent. Barna fra Sørsia besøker Nordsia for å bli kjent med nye omgivelser, voksne og barn. Disse besøksdagene gir trygghet og forberedelse til overgangen, samtidig som barna får positive opplevelser på tvers av avdelingene.	Pedagogisk leder Alle	Tilvenning – bli kjent er viktig. Avslutning der barnet er også en viktig del av dette. Dette gjelder også de eldste som har sine siste måneder i barnehagen. Personalet følger barna tett under besøket og skaper en trygg og forutsigbar ramme. De støtter barna i nye møter, hjelper til med sosialt samspill og bidrar til at barna føler seg trygge og inkludert. Voksne tilrettelegger for gode opplevelser, er lyttende og følger barnas behov underveis.

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR VOKSNE
M A I				
	Våren og blomstene	Blomstens dag og besteforeldre kaffe. Barna har sådd og planter nå ut i hagen. Uteuke for Sørsia på Haugen? Uteuker på Haugen: sør, ekorn, rev, gaupe?? Fast turdag i uka - progresjonsplan	Pedagogisk arbeid Grønt flagg Pedagogisk leder Alle	La barna få erfare at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår og bidrar til barnehagens fellesskap. Gi barna erfaringer og kunnskaper om dyr og vekster. God felles naturopplevelser.
	17.mai	Hvorfor feirer vi 17. mai? Formingsaktiviteter.	Pedagogisk arbeid Pedagogisk leder Alle	Legge til rette for samtaler med barna om hvorfor vi feirer 17. mai. Legge til rette for formingsaktiviteter hvor barna blir kjent med ulike teknikker.
		Feiring av 17. mai i barnehagen Tema i barnehagen	Foreldrene på Sørsia	Møte i forkant. Egen perm med dokumenter fra tidligere arrangement.
	Kildesortering	Få kjennskap og erfaring med hvordan vi sorterer søppel. Plukke søppel på tur.	Grønt flagg Alle	Hjelpe barna til å sortere i energiplast, papp, restavfall, glass/metall. Skape bevissthet rundt søppel i naturen.
	Brannvern med øvelser	Brannøvelse ute og inne.	Brannvern-leder	Brannøvelser, varslet og uvarslede
	EID-al-Adha	Islams store feiring	Pedagogisk arbeid	Anerkjenne barns tilhørighet
	Lekeplasskontroll		Lekeplass-kontrollen	
	Personalmøte		Pedagogisk arbeid HMS Grønt flagg	Evaluerings av barnehageåret. Årsplanarbeid. Følg årshjulet i HMS Mentor HMS - Følg årshjulet i HMS Mentor Grønt flagg
			Styrer Pedagogiske leder	

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR VOKSNE
J U N I	Sommer	Sommerfest Vi steller godt med blomstene som vi har plantet. Fast turdag i uka - progresjonsplan	Pedagogisk arbeid Grønt flagg	Gi barna mulighet til å oppleve lokale kulturuttrykk. Gi barna mulighet til å oppleve naturen og undre seg over naturens mangfoldighet.
			Pedagogisk leder Alle	
	Kildesortering	Få kjennskap og erfaring med hvordan vi sorterer søppel. Plukke søppel på tur.	Grønt flagg	Hjelpe barna til å sortere i energiplast, papp, restavfall, glass/metall. Skape bevissthet rundt søppel i naturen. Besøke Envina
			Alle	
	Sommerhelse. Solvennbarnehage info Solvettegler.	Solvennbarnehage Eget opplegg Vi forbereder oss på sol og sommer.	HMS	Følg årshjulet i HMS Mentor. Sommerhelse, sol/varmebeskyttelse, bruke kroppen aktivt ute i naturen (ergonomi) Går gjennom solvett-regler på personalmøte. Rutiner for solkrem-smøring av barna. Hva har vi på oss/barna? hvor lang tid i solen?, solskjerming, drikkestasjoner.
			Verneombud Alle	
	Planleggingsdager	Barnehagen holdes stengt.	Pedagogisk arbeid	Rapport fra Lekeplass-kontrollen gjennomgås og tiltak for avvik settes i verk. Følg årshjulet i HMS Mentor Evaluering og årsplanlegging
			Styrer og verneombud Lederteam	

MND	INNHold	FOR BARNA	MÅLOMRÅDE/ ANSVAR	FOR VOKSNE
J U L I	Sommer og ferietid BARNEHAGEN SOMMERSTENGT UKE 28 – 29 - 30	Pedagogiske ledere og resten av teamet på avdelinga.	Pedagogisk arbeid Pedagogiske ledere og alle i personalgruppa	Rydding i:- lekebua, utebuene, - formingsrom/hyller - grillhytta, Haugen, Fagerlia - lagerskap på pauserommet - vedlikeholdsarbeid inne og ute i barnehagen. TILVENNING fra Sør til Nord, og nye barn